

Wędrowka przez Biblię

Kwartalnik wydawany przez
„Impuls” TWR Polska

nr **40**

od **31.03.2014**
do **24.10.2014**

Wielka Moc

Co roku w okresie pasyjnym przeżywamy czas refleksji, wyciszenia, zadumy. Kolejne niedziele postu, potem Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielka Sobota pobudzają nas do zagłębienia się w głąb siebie, do zadawania sobie pytań o wiarę, zbawienie, życie wieczne. Czy ufam Bogu? Czy przyjąłem dar zbawienia oferowany mi w Jezusie Chrystusie?

Gdy przychodzi Wielkanoc, rozbrzmiewa radosne „Alleluja”, słyszę, że Pan wstał z martwych! Co to oznacza dla mnie? Czy moje życie jest spełnione, szczęśliwe?

Życzymy Wam, drodzy słuchacze, głębokich odkryć, kroków wiary, nie tylko w czas pasyjny i wielkanocny, ale na co dzień. Wsłuchując się w nauczanie ksiąg historycznych Starego Testamentu i pism Nowego Testamentu, studiując z otwartym sercem i umysłem kolejne fragmenty Biblii, znajdziecie odpowiedzi na wszystkie ważne pytania. Dowiedcie się, że w dziełach Pana manifestuje się Wielka Moc!

Bóg chce przemieniać życie każdego z nas! Oby ciągle na nowo zachwycała Was i przemieniała potęgą, chwałą, dobrocią i miłością żywego Boga!

Dzieje Apostolskie

Wstęp

Jezus Chrystus jest centralną postacią Biblii, zarówno Nowego, jak i Starego Testamentu. Widzimy to, gdy studiujemy wspólnie kolejne księgi biblijne. Dostrzegamy postać Jezusa nie tylko w czasie spotkań poświęconych Ewangelii. Nieustannie śledzimy nakreślony Bożym palcem obraz zbawienia człowieka; obraz, który moglibyśmy zatytułować najkrócej: „Bóg z nami”.

Jezus Chrystus wczoraj, dzisiaj i na wieki ten sam! Był zapowiadany przez proroków, przyszedł do nas w określonym w Bożym planie czasie i przebywa z nami już nieustannie. W jaki sposób to się dzieje? Jak to jest możliwe?

Jezus przyszedł na ziemię w czasie zaplanowanym przez Boga Ojca i był to określony moment w historii ludzkości. Od tej właśnie chwili liczymy bieg ery nowożytnej, jak mówimy – naszej ery. Jest to, z Bożego punktu widzenia, era łaski. Jezus Chrystus, Zbawiciel świata zmarł, niosąc na krzyż winy wszystkich grzeszników, a potem powstał z martwych, otwierając nam wszystkim na nowo dostęp do Boga Ojca, świętego Boga Stwórcy.

Każdemu, kto uwierzył w Chrystusa, dane jest prawo przynależności do Bożej rodziny, Bożego ludu. Chrystus wszystkim, którzy Mu zaufali, obiecał coś bardzo szczególnego. Obiecał, że nigdy nas nie opuści. Gdy odchodził z ziemi, żegnając się ze swoimi uczniami, zapewnił ich, że wkrótce powróci, że nie zostawi ich sierotami. W dziesięć dni po wstąpieniu Jezusa do nieba na ziemię zstąpił Duch Święty. W ten sposób spełniła się obietnica Chrystusa. Jezus bowiem, Duch Święty i niebiański Ojciec to trzy osoby jednego, jedyne, żywego Boga, który nam się objawił i który pragnie

prowadzić nas przez życie.

Jak to się dzieje? Jak to się zaczęło? Właśnie o tym opowiada niezwykle interesująca księga biblijna, zwana Księgą Dziejów Apostolskich.

Temat księgi

Tytuł księgi „Dzieje Apostolskie” może wprowadzić nas w błąd. Wprawdzie w pierwszych rozdziałach tej księgi pojawiają się apostołowie jako grupa wspólnie działających ludzi, ale tylko o Piotrze dowiadujemy się czegoś więcej, choć i on nie jest traktowany jako postać centralna, nie wiemy, co działo się z nim po Soborze Apostolskim ani jak zakończyło się jego życie.

Również sylwetka Pawła, którego działalność i podróże misyjne wypełniają drugą część księgi, nie jest ujęta od strony biograficznej. Nie znajdziemy tu opisu wielu istotnych wydarzeń z życia Pawła, o których apostoł wspomina w swoich listach. Nie mamy też relacji z zakończenia procesu Pawła, nie dowiadujemy się niczego o okolicznościach śmierci apostoła narodów.

Dzieje Apostolskie nie są więc dziejami apostołów, nie są historią życia najbliższych uczniów Jezusa. Są księgą opisującą pochod Ewangelii przez świat. To jest zasadniczy temat Dziejów. I w obliczu tak wielkiej sprawy wszystkie ludzkie „narzędzia”, nawet apostołowie, tracą swoją ważność.

Jest to prawdziwie biblijne podejście! Zupełnie tak samo Stary Testament nie wykazuje żadnego zainteresowania oddawaniem hołdu ludzkim bohaterom.

Autor i jego główny cel

Tak naprawdę chodzi o Boga i o Jego wielkie dzieło.

Właśnie to, w jaki sposób za Bożą sprawą Ewangelia rozprzestrzeniła się na cały świat, chciał opisać autor Dziejów Apostolskich – Łukasz, autor trzeciej Ewangelii.

Łukasz, lekarz i towarzysz podróży apostoła Pawła, zrozumiał za sprawą Ducha Świętego, że czymś najważniejszym, zadaniem na teraz jest opisanie działania zmierzającego do rozprzestrzelenia Ewangelii. Tak, aby, zataczając coraz szersze kręgi, dotarła od Jerozolimy aż po krańce ziemi. Sam Jezus zapowiedział, że tak się stanie, mówiąc: „Będzie głoszona ta Ewangelia o Królestwie po całej ziemi na świadectwo wszystkim narodom...”.

W ciągu prawie dwóch tysięcy lat historii Kościoła stało się to wszystko oczywiste, jednak dla Łukasza było nowym odkryciem. Łukasz zrozumiał, że Jezus nadal naucza i działa przez Ducha Świętego w apostołach i innych świadkach i że jest to jak gdyby dalszy ciąg historii, którą opisał w swojej Ewangelii. Zrozumiał, że trzeba te dalsze wydarzenia zapisać i przedstawić, i w ten sposób możemy widzieć i w pełni zrozumieć, jak rodził się Kościół chrześcijański.

Charakterystyka księgi

Dzieje Apostolskie są księgą historyczną, bo opisują wydarzenia, które miały miejsce w określonym przedziale historii, nie są jednak dziełem historycznym w ścisłym tego słowa znaczeniu. Zamiarem Łukasza nie było bowiem nakreślenie obiektywnej historii. Czasem całe ważne okresy historii rozwoju Kościoła Łukasz opisuje jednym zdaniem, a poszczególne wydarzenia, wydawałoby się nie tak ważne, relacjonuje szeroko. Na przykład trwającej dwa lata bogatej pracy apostoła Pawła w Efezie poświęca Łukasz zaledwie trzy wiersze, a rozruchom złotników – aż 18. Łukasz wybiera fakty z ogromnej obfitości materiału. Zamiast relacjonować prze-

bieg kolejnych wydarzeń raczej prowadzi nas ku przeżywaniu spraw na podstawie plastycznie odmalowanych szczegółów.

Autor Dziejów Apostolskich ma na celu „zbudowanie” swoich czytelników. Chce ich podnieść na duchu i umocnić w wierze. To „budowanie” opiera się jednak na faktach autentycznych, historycznych, opiera się na rzeczywistym działaniu Boga.

Cel Dziejów Apostolskich, obok „budowania”, możemy widzieć także w bronieniu młodego chrześcijaństwa przed państwem rzymskim. Stąd Łukasz podkreśla np. fakt, że Paweł był obywatelem Rzymu i że rzymscy urzędnicy, oficerowie po bliższym poznaniu apostoła odnosili się do niego z życzliwością i szacunkiem, opowiadając się za jego uwolnieniem.

Właściwie Łukasz sam określa główny cel dwóch napisanych przez siebie ksiąg, trzeciej Ewangelii i Dziejów. Dedykując je nieznanemu nam Teofilowi, wyznaje: piszę je „...abyś upewnił się w prawdziwości nauki, jaką odebrałeś”.

W tym celu Łukasz napisał swoją Ewangelię, a kiedy zrozumiał, że historia przebywania Jezusa z uczniami nie kończy się z chwilą wniebowstąpienia Pana, ale trwa nadal w swoim własnym pochodzie przez świat, pisał dalej dla tego samego człowieka i w tym samym celu. Dlatego pisał tak, jak pisał – nie jako suchą, obiektywną historię pierwotnego chrześcijaństwa i nie jako historię życia i działalności apostołów, ale jako świadectwo niezwykłej drogi, jaką Ewangelia przewędrowała od Jerozolimy, przez Samarię, Antiochię, Azję Mniejszą, Macedonię i Grecję, aż do stolicy ówczesnego świata – Rzymu.

Struktura księgi

Głównym celem napisania przez Łukasza Dziejów Apostol-

---

skich jest ukazanie pochodzenia Ewangelii przez świat i na tym opiera się struktura tej książki.

Na początku apostołowie otrzymują wielkie zadanie: „będziecie mi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi”. Te słowa Jezusa zapisane są na początku książki i całe Dzieje opowiadają o realizacji tego zadania. Nie dokonuje się ono dzięki planowemu postępowaniu apostołów, ale tylko i wyłącznie przez stopniowy rozwój wydarzeń, przez działanie ustalone i kierowane przez samego Jezusa. Akcja ta przebiega w trzech etapach, które nie następują jednak jeden po drugim, ale zająwiają się o siebie.

1. Pierwszy etap, objęty opisem w pierwszych siedmiu rozdziałach Dziejów, ukazuje nam apostołów jako „świadków Jezusa w Jerozolimie”, aż po czasy pierwszego męczennika, Szczepana, którego krew polała się w Jerozolimie. Szczepan jest jednak człowiekiem, który kieruje swój wzrok dalej, poza Jerozolimę, ku szerokim horyzontom.

2. Wywołane przez jego śmierć prześladowania doprowadzają w drugim okresie, opisanym w rozdziałach 8–12, do wypełnienia zadania „świadków Jezusa w Judei i Samarii”. Ewangelia opuszcza ramy judaizmu, wychodzi na zewnątrz, świat staje przed nią otworem. Jej wpływem objęci zostają nie tylko ludzie w Samarii, ale również przybysz z dalekiej Etiopii, a także pierwsza grupa pogan, Korneliusz i jego bliscy w Cezarei.

Poprzez Cypr Ewangelia dociera do Antiochii, gdzie powstaje nowe jej centrum. Krzewicielami tego ruchu nie są apostołowie w ścisłym znaczeniu tego słowa. Mimo to, Piotr pozostaje nadal człowiekiem o najwyższym autorytecie, a apostołowie wywierają decydujący wpływ w Samarii i Antiochii. W ten sposób

pierwszy etap, jerozolimski, zazębia się z drugim etapem – Samarii i Antiochii, a także już z trzecim, etapem rozszerzania się Ewangelii na cały świat.

3. Ten trzeci okres opisany jest w rozdziałach 13–28, ale już wcześniej, w dziewiątym rozdziale czytamy o nawróceniu się Saula z Tarsu, przyszłego apostoła narodów, Pawła. Ten etap, w którym realizowane są słowa Jezusa „będziecie mi świadkami aż po krańce ziemi”, zostaje znowu zespolony z etapem pierwszym w czasie Soboru Apostolskiego, opisanego w rozdziale 15, i w czasie pobytu apostoła Pawła w Jerozolimie, zrelacjonowanego w rozdziałach 21–23. Jerozolima nadal ma znaczenie decydujące, mimo że na horyzoncie ukazuje się już Rzym.

Widzimy więc, że trzy etapy rozszerzania się Ewangelii od początku nie były niezależne i że wydarzenia w Jerozolimie, Samarii i w najdalszych częściach ówczesnego świata miały wzajemny na siebie wpływ.

Księgę Dziejów Apostolskich można także podzielić na dwie zasadnicze części:

A. Działalność w Jerozolimie i Palestynie;

Piotr jako główna postać

rozdziały 1–12

B. Działalność od Antiochii po Rzym;

Paweł jako postać główna

rozdziały 13–28

Pracę naszą można wspierać modlitwą
oraz finansowo poprzez wpłaty na nasze konto:

PKO BP IV Oddział Wrocław
Nr r-ku: 05 1020 5242 0000 2702 0020 4313

Oczywiście i w tym przypadku obydwie te części nie są ostro rozgraniczone, ale zazębiają się. To, co się dzieje w Jerozolimie, ma wpływ na wydarzenia w całym cywilizowanym świecie, a z drugiej strony – to, co dzieje się w Antiochii, Koryncie, Efezie czy Rzymie, wpływa na sytuację w Jerozolimie. I dzisiaj wydarzenia w różnych geograficznych częściach Kościoła oddziałują na siebie wzajemnie, kształtując wizerunek całego Kościoła Jezusa Chrystusa na świecie.

To Duch Święty, Duch Chrystusowy porusza serca ludzi w różnych rejonach świata i tam, gdzie znajduje otwarte ludzkie serca, sprawia ożywienie i przebudzenie duchowe. Sam Jezus, poprzez Ducha Świętego, prowadzi nieustannie swój Kościół ku czasom końca, troszcząc się o jego rozwój. Obyśmy i my znajdowali się w ożywczym nurcie Jego działania.

List od słuchacza z Polski centralnej

Łaska i pokój niech będą z Wami wszystkimi. Chcę się z Wami podzielić moim życiem. W ZK spędziłem już łącznie 10 lat swojego życia. Do końca kary pozostały mi 4 lata. Moje życie to „pasma sukcesów”. Ojciec był alkoholikiem katem. Bił matkę, a ona mnie, bo nie radziła sobie ze stresem. Uciekłem z domu, brałem narkotyki, kradłem i trafiłem do więzienia. Wszyscy mnie opuścili, straciłem wszystko i trafiłem do więzienia kolejny raz. Pomyślałem, że muszę się z tego wyrwać. Wstyd mi za moje życie. I wtedy przyszedł do mojej celi chłopak, który zaczął mi głosić Jezusa. Dał mi nadzieję, zrozumiałem, że mogę być innym człowiekiem. Jestem wdzięczny Bogu, że mnie znalazł i przygarnął. Nie jest różowo, ale wiem, że z Bogiem będzie lepiej. Proszę, przyslijcie mi egzemplarz Biblii.

Księgi Samuela

Informacje ogólne

Z sześciu biblijnych ksiąg historycznych Izraela najbardziej znana jest Pierwsza Księga Samuela. Opowieści o powołaniu do służby małego Samuela czy o walce Dawida z Goliatem poznajemy zazwyczaj już we wczesnym dzieciństwie.

Główną postacią dwóch pierwszych ksiąg historycznych ST jest Samuel. On jest ich autorem, a ukończyli je prawdopodobnie prorocy Natan i Gad. Pierwotnie, w tekście oryginalnym, Pierwsza i Druga Księga Samuela stanowiły jedną księgę. Jej podziału na dwie części dokonali twórcy Septuaginty.

Pierwsza Księga Samuela przedstawia nam historię Izraela od czasów Helego do wstąpienia na tron Dawida. Samuel, ostatni z Sędziów, nie jest jedyną główną postacią obu ksiąg. Pierwsza Księga Samuela opisuje także dzieje pierwszego króla Izraela, Saula. Druga Księga Samuela jest natomiast poświęcona Dawidowi, jego panowaniu, rozwojowi monarchii Dawidowej, kształtowaniu się królestwa i wzrostowi jego potęgi militarnej. Postać Dawida jest tu przedstawiona na tle jego zwycięskich walk wewnętrznych i zewnętrznych. Dawid jest błogosławionym przez Boga, prawdziwym teokratycznym monarchą, niepozabawionym jednak słabości i upadków.

Druga Księga opisuje zawarcie przez Boga przymierza z potomstwem Dawida i powierzenie mu panowania nad narodem izraelskim. W tym sensie historia Dawida nabiera cech prorockich; rozpoczyna ona długą drogę ku wypełnieniu zbawczego planu Bożego w wielkim potomku Dawida, Jezusie Chrystusie.

Poselstwo księgi

Chociaż Księgi Samuela są księgami historycznymi,

w bardzo barwnym opisie przedstawiają nam całą prawdę o życiu. Szczególnie wiele dowiadujemy się tu o znaczeniu modlitwy – o ważności i mocy ustawicznej modlitwy we wszelkich życiowych doświadczeniach.

Kluczem do zrozumienia poselstwa Pierwszej Księgi Samuela jest znaczenie imienia Samuela oraz częste występowanie słów: „modlitwa”, „błagać”, „modlić się”, „prosić”. Zdumiewające jest nasycenie tej księgi modlitwą. Mogłaby ona stanowić rozprawę o modlitwie, zawiera wiele jej życiowych przykładów. Imię „Samuel” oznacza dosłownie „Bóg wysłuchał” i stanowi pamiątkę wysłuchanej modlitwy. Znajdujemy w tej księdze modlitwę na każdy czas. Dlatego można powiedzieć, że jej myślą przewodnią jest znaczenie modlitwy i jej mocy objawiającej się w każdej chwili życia wierzącego człowieka:

1. Bóg podarował Annie Samuela w odpowiedzi na jej *modlitwę*.
2. Izrael odnosił zwycięstwa dzięki *modlitwie* Samuela.
3. Samuel szukał Pana w modlitwie, gdy Izrael odrzucił Boga, jako swego króla i zażądał ziemskiego władcy.
4. Bóg *modłącemu się* Samuelowi objawiał swoje tajemnice.
5. Samuel podkreśla, że Izrael, nie *modląc się*, popełnia grzech.
6. Gdy w wyniku swego nieposłuszeństwa zostaje odrzucony Saul, jedną z najtragiczniejszych konsekwencji tego faktu jest to, że Bóg go nie słucha.

Widzimy więc, jak bardzo ważną rolę w życiu każdego człowieka odgrywa rozmowa z Bogiem – modlitwa.

Pierwsza Księga Samuela jest także bogata w pouczenia:

1. Ukazuje cierpienia, jakie niesie z sobą wielożeństwo.
2. Przedstawia niebezpieczeństwa, które mogą wynikać ze zbytnej pobłażliwości ojca.

3. Ostrzega przed praktykowaniem jedynie zewnętrznych form i ceremonii w życiu religijnym.
4. Ostrzega przed niecierpliwością.
5. Przestrzega także przed częściowym tylko posłuszeństwem.

W Pierwszej Księdze Samuela znajdujemy też nauczanie o Duchu Świętym. Widzimy Ducha Świętego jako odnowiciela serc i sprawcę świętego, sprawiedliwego gniewu.

W księdze tej po raz pierwszy został użyty majestatyczny tytuł „Pan Zastępów”. Często wspomina się to imię, które określa Boga Izraela jako Pana całego ludu Bożego. Tutaj też po raz pierwszy występuje imię Mesjasza, „Pomazańca”, dosłownie „Jego-Boga-Mejasza”, jak podaje Septuaginta „Jego Chrystusa”.

Struktura księgi

A. PIERWSZA KSIĘGA SAMUELA

Pierwszą Księgę Samuela można podzielić na trzy główne części, poświęcone trzem głównym postaciom: Samuelowi, Saulowi i Dawidowi.

I. SAMUEL, BOŻY PROROK

Modlitewna prośba Anny o syna zostaje wysłuchana *rozdz. 1–7*

1. Narodziny Samuela

a) modlitwa Anny i Boża odpowiedź *rozdz. 1*

b) prorocza modlitwa Anny, mały Samuel w świątyni *rozdz. 2*

2. Powołanie Samuela (Bóg objawia się Samuelowi) *rozdz. 3*

3. Służba Samuela jako ostatniego sędziego i pierwszego proroka:

a) uprowadzenie Skrzyni Przymierza przez Filistynów i śmierć Helego *rozdz. 4*

- b)* Bóg osądza Filistynów; powrót Arki Przymierza   *rozdz. 5-6*
c) Samuel przywódcą przebudzenia duchowego Izraelitów

rozdz. 7

II. SAUL, PIERWSZY KRÓL IZRAEL

Izrael odrzuca Boga i żąda króla   *rozdz. 8-15*

1. Wybór Saula na króla

a) Samuel ostrzega lud izraelski, ale na jego żądanie przyrzeka mu króla   *rozdz. 8*

b) Saul wybrany na króla   *rozdz. 9*

c) namaszczenie króla Saula   *rozdz. 10*

2. Rządy Saula

a) zwycięstwo Saula nad Ammonitami   *rozdz. 11*

b) ostatnie publiczne wystąpienie Samuela   *rozdz. 12*

3) Odrzucenie Saula

a) fałszywy krok Saula   *rozdz. 13*

b) zwycięstwo Izraela nad Filistynami dzięki Jonatanowi   *rozdz. 14*

c) nieposłuszeństwo Saula, bunt przeciwko Bogu   *rozdz. 15*

III. DAWID, BOŻY POMAZANIEC

Namaszczenie Dawida na króla w wyniku modlitwy Samuela   *rozdz. 16-31*

1. Wybór i namaszczenie Dawida

rozdz. 16

2. Dawid w Bożej szkole

a) Dawid pokonuje Goliata   *rozdz. 17*

b) przyjaźń między Dawidem i Jonatanem; Michal żoną Dawida   *rozdz. 18*

c) zazdrość Saula i próby uśmiercenia Dawida   *rozdz. 19*

<i>d)</i> Jonatan pomaga Dawidowi w ucieczce	<i>rozdz. 20</i>
<i>e)</i> Dawid na wygnaniu (wędrówki i walki Dawida)	<i>rozdz. 21-24</i>
<i>f)</i> śmierć Samuela	<i>rozdz. 25</i>
<i>g)</i> zwycięstwa Dawida nad wrogami Izraela	<i>rozdz. 26-30</i>
<i>h)</i> śmierć Saula i Jonatana	<i>rozdz. 31</i>

B. DRUGA KSIĘGA SAMUELA

I. Księga ta poświęcona jest dziejom króla Dawida. Rozpoczyna się od jego wstąpienia na tron, a następnie przedstawia wydarzenia związane z jego czterdziestoletnim panowaniem.

1. Pierwszą myślą przewodnią jest ta, że cierpliwość jest cnotą, którą Bóg obdarza szczególną łaską. Cierpliwość jest konieczna, by móc cieszyć się wypełnianiem się Bożych obietnic.

2. Drugą główną myśl wyrażają słowa: „Na pewno grzechy wasze będą zauważone”. Najwyraźniej stwierdzenie to przedstawione jest w opisie dziejów Dawida i jego syna Absaloma. Bóg szybko karze za grzech, ale też jest zawsze gotowy, by przebaczyć.

Struktura księgi

<i>I. PEŁNE ZWYCIĘSTWO DAWIDA</i>	<i>rozdz. 1-10</i>
<i>1.</i> Dawid rozpacza po śmierci Saula i Jonatana	<i>rozdz. 1</i>
<i>2.</i> Dawid zostaje królem judzkim	<i>rozdz. 2</i>
<i>3.</i> Wojna domowa	<i>rozdz. 3-4</i>
<i>4.</i> Dawid królem nad całym Izraelem	<i>rozdz. 5</i>
<i>5.</i> Arka Boża w nowej stolicy Izraela – Jerozolimie	<i>rozdz. 6</i>
<i>6.</i> Ustanowienie „Domu Dawida”	<i>rozdz. 7</i>
<i>7.</i> Umocnienie królestwa przez Dawida	<i>rozdz. 8</i>
<i>8.</i> Dawid i Merribaal, syn Jonatana	<i>rozdz. 9</i>
<i>9.</i> Wojna z Ammonitami	<i>rozdz. 10</i>

II. BŁĘDNE DROGI DAWIDA	rozdz. 11-24
1. Grzech Dawida (Batszeba)	rozdz. 11
2. Wykazanie winy Dawidowi przez Natana; pokuta Dawida	rozdz. 12
3. Grzech Ammona, syna Dawida	rozdz. 13
4. Bunt Absaloma, syna Dawida	rozdz. 14-18
5. Dawid w drodze do Jerozolimy	rozdz. 19
6. Powstanie Szeby przeciwko Dawidowi	rozdz. 20
7. Wojny z Filistynami	rozdz. 21
8. Pieśń dziękczynna Dawida	rozdz. 22
9. Ostatnie słowa Dawida	rozdz. 23
10. Spis ludności i jego następstwa	rozdz. 24

List od słuchacza z Polski południowej

Witam Was bardzo serdecznie. Dziękuję, że odpisaliście, bardzo czekałem na Wasz list. Moją inspiracją jest Pan, moim życiem jest Pan, moją drogą jest Pan. Codziennie proszę Pana o wskazanie mi drogi, która mam iść. On mi odpowiada, prowadzi mnie i używa każdego dnia. Dziękuję Bogu, że mam ten wielki przywilej Mu służyć. Nawet gdybym miał na Antarktydę jechać Panu służyć, to wiem, że to zrobię, i byłaby to wielka radość dla mnie! Ostatnio modliliśmy się o naszego kolegę, który miał zdiagnozowanego raka wątroby. Prosimy Pana, żeby chociaż udało się zakwalifikować go do przeszczepu. I udało się. Dostał się na chemię i to spowodowało, że guz się zmniejszył i zakwalifikowano go do przeszczepu. Bóg jest wielki. Wiem, że gdy się modlimy i prosimy Pana, aby do nas mówił, On nam odpowiada. Błogosławie Was i pozdrawiam serdecznie!

Języki, w których nadawana jest „Wędrówka przez Biblię”

angielski, arabski, bengalski, berbeski, burmański, cebuano, CheChewa, chorwacki, czeski, czua, duński, farski, francuski, gujarati, hebrajski, hinduski, hiszpański, indonezyjski, japoński, kanadyjski, kantonezyjski, koreański, kurdyjski, malezyjski, mandaryjski, marathi, navaho, nepalski, norweski, ormiański, oryjski, polski, portugalski, quichua, rosyjski, serbski, suachili, szwedzi, tai, tamilski, telugu, turecki, ukraiński, węgierski, włoski, zulu.

Kochani Słuchacze TWR czekamy na Wasze listy!

Jak odbieracie nasze audycje?

Co one wnoszą do Waszego życia?

W miarę możliwości postaramy się odpowiedzieć na każdy list i kontynuować nawiązaną w ten sposób relację. Na życzenie wysyłamy bezpłatnie Nowy Testament, literaturę chrześcijańską oraz kasety z nagraniami.

Prosimy o dołączenie następujących informacji o sobie

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Stowarzyszenie Chrześcijańskie „Impuls” Trans World Radio Polska w celach związanych z korespondencją

Imię i nazwisko:..... nr telefonu:.....

Kod pocztowy..... Miasto:..... Adres:.....

Kraj:.....

Listy od słuchaczy z Polski północnej

Kiedy odkryłem, że to, co robię, jest grzechem i to w dodatku ciężkim, miałem 13 lat. Chciałem się zmienić i podążyć za Bogiem, ale to było ode mnie silniejsze. Rozmawiałem z siostrą, która chodziła do kościoła zielonoświątkowego. Dowiedziałem się, że Pan jest miłosierny i mi wybacza. Poznałem Boga, czułem się wolny i święty, ale nie długo... Wróciłem na złą drogę. Po każdym upadku biegłem do kościoła, ale to nie wystarczało. W końcu zrozumiałem, że jeśli Bóg z nami, któż przeciwko nam! Zacząłem się zmieniać i wiem, że Bóg dokończy swoje dzieło. Spotykam się z pastorem; on jest tym, który zawsze mnie wysłucha, zawsze pomoże, wyciągnie pomocną dłoń. Dziękuję za każdy Wasz list. Jesteście dużym wsparciem dla mnie!

Kochani bracia w Chrystusie. Bardzo dziękuję Wam za przesyłkę, którą otrzymałem, i „Codzienny chleb”. Codziennie od nowego roku będę czytał. Cieszę się bardzo. Dziękuję za słowa pocieszenia po śmierci żony. Już jest ok. Minął smutek. Wszystkim opowiadam, żeby Was słuchali. Dziękuję za programy, które są dla mnie wsparciem. Przesyłam adres kolegi, który chce z Wami korespondować. Pozdrawiam i błogosławię Was.

Witam Was serdecznie i dziękuję za list, kartki i długopisy. Dziękuję, że pomimo braku czasu odpisujecie na listy. Tam, gdzie zaczyna się doktryna, tam nie ma miłości i jedności. Najważniejsze, żebyśmy kochali naszego Pana, Jezusa Zbawiciela. Bóg szczególnie położył mi na sercu brak jedności w kościołach. Słucham różnych nabożeństw. Rozwijam się w relacji z Bogiem. Chciałbym służyć Bogu całym sercem. Pozdrawiam Was.

Księgi Królewskie

W hebrajskim oryginale Księgi Królewskie stanowiły jedną całość. Podziału na dwie odrębne części dokonali podczas przekładu Starego Testamentu na język grecki tłumacze Septuaginty. Stało się tak najprawdopodobniej dlatego, że zapis w języku greckim zajmował o 1/3 więcej powierzchni niż zapis w języku hebrajskim. Tłumacze nie mogli zrobić tak wielkich zwojów, musieli więc podzielić tekst. Podobnie postąpiono w przypadku Ksiąg Samuela i Ksiąg Kronik. Pierwotnie i one stanowiły całość.

Księgi Królewskie kontynuują narrację Ksiąg Samuela. Opisują dzieje Izraela od ostatnich lat Dawida do niewoli babilońskiej (586 r. przed Chrystusem). Następcą Dawida został jego syn Salomon. Jego rządy to najpomyślniejszy okres w historii Izraela. Po śmierci Salomona państwo rozpadło się jednak na dwie części: północną, nazwaną królestwem izraelskim, i południową, nazwaną królestwem judzkim.

Księgi Królewskie opisują upadek obu królestw i jego przyczyny. Zawierają też opis działalności proroków, głównie Eliasza i Elizeusza.

Pierwsza Księga Królewska dotyczy dziejów królów Izraela i Judy od Dawida do Ochozjasza, syna Achaba (w Izraelu), oraz Jozafata, syna Asy (w Judzie). Opis ten obejmuje okres ok. 120 lat.

Druga Księga Królewska zawiera dzieje Izraela i Judy trwające ok. 300 lat. Zaczyna się od ukazania losów Achaba, a kończy na opisie niewoli narodu izraelskiego.

Autor

Autor Ksiąg Królewskich jest nieznany. Wiemy jedynie, że pochodzą one z okresu, kiedy stała jeszcze pierwsza świątynia

jerozolimską. Biblijny autor czerpał, jak sam podaje, z takich źródeł historycznych jak „Księga Dziejów Salomona”, „Księga Kronik Królów Izraela”, „Księga Kronik Królów Judy” (I Krl 11, 41; 14, 19; II Krl 24, 5).

Przesłanie

Księgi Królewskie ukazują Boga jako nieograniczonego władcę. Bóg kieruje historią Izraela i historią ludzkości w ogóle. Gdy przywódcy i lud są Bogu nieposłuszni, następuje upadek państwa i narodu.

Lud izraelski musi się nauczyć, że ambicje ziemskich władców nie są tożsame z wolą Bożą, a często wręcz pozostają z nią sprzeczne. Bóg zawsze pragnął być bezpośrednim władcą Izraela. Izraelici zażądali jednak ziemskiego króla i Samuel namaścił im na króla Saula. Potem królem został Dawid. Księgi Królewskie relacjonują dalsze dzieje Izraela, opisując rządy władców Izraela i Judy z linii Dawida. Często powtarzają się w nich słowa: „Jak twój ojciec, Dawid”. Dawid stanowił jak gdyby ludzki, niedoskonały wzorzec władcy. Kolejni królowie z linii Dawida nie potrafili dorównać nawet do tej „Dawidowej” miary, a co dopiero do miary Bożej.

Każdy przywódca, który nie boi się Boga i chce realizować swoje własne plany, swoje własne ambicje, prowadzi naród do zguby. Izrael rozwijał się, gdy był wierny Bogu. Gdy odwracał się od Boga – upadał. Boże postanowienia dotyczące rządzenia państwem, służby świątynnej i moralności zostały przez ludzi wypaczone, okaleczone. Przeciwwstawiając się złu i ostrzegając, Pan posłał „mężów Bożych”, takich jak Eliasz i Elizeusz. Mieli oni doprowadzić lud do Pana. Izrael okazał się nieposłuszny. Wtedy zapłonął gniew Pana i lud wpadł w ręce wrogów. Ostateczny ratunek mógł przynieść Izraelowi jedynie Wybawiciel, Mesjasz.

Historia ludu izraelskiego jest w głębokim sensie historią każdego człowieka. Człowiek z natury jest Bogu nieposłuszny,

postępuje samowolnie, co prowadzi go do upadku. Jedyne Boża łaska, wielka Boża miłość, okazana ludzkości w Jezusie Chrystusie, może odmienić los jednostki, narodu i całej ludzkości.

Struktura Ksiąg Królewskich

- I. OSTATNIE DNI DAWIDA, JEGO ŚMIERĆ;
SALOMON NASTĘPCĄ** *I Krl rozdz. 1-2*
- II. RZĄDY SALOMONA** *I Krl rozdz. 3-11*
1. Modlitwa Salomona o mądrość *rozdz. 3-4*
2. Budowa Świątyni *rozdz. 5-8*
3. Sława Salomona *rozdz. 9-10*
4. Odstępstwo i śmierć Salomona *rozdz. 11*
- III. ROZPAD PAŃSTWA NA DWA KRÓLESTWA**
(rządy królów Izraela i Judy, działalność proroków Eliasza i Elizeusza) *I Krl rozdz. 12 - II Krl rozdz. 16*
- IV. PODBÓJ IZRAELA PRZEZ ASYRIĘ** *II Krl rozdz. 17*
- V. PODBÓJ JUDY PRZEZ BABILONIĘ** *II Krl rozdz. 18-25*
-

List od słuchacza z Polski południowej

Dziękuję za list i za TTB oraz „Codzienny chleb”. Ostatnio doświadczyłem w swoim życiu cudów. Modliłem się usilnie do Pana, by zabrał moją chęć palenia, i zabrał – jestem wolny. Prosiłem, aby mojej rodzinie niczego nie brakowało i kiedy nie mieli już pieniędzy, nagle dostali duży zwrot i mogli robić święta i opłacić rachunki. Dziękuję Bogu za to!

List do Rzymian

Znaczenie listu

Bóg komunikuje się z człowiekiem na wiele sposobów. Przed wiekami objawił się Mojżeszowi, przekazując mu swoje Prawo. Natchnął Dawida i innych wielkich twórców, by przemówić do nas poprzez poezję. Objawiał się także w niezwykłych przepowiedniach proroków, wreszcie poprzez słowa swego Syna, Jezusa Chrystusa, a potem poprzez słowa Jego apostołów.

List do Rzymian otwiera tę część Bożej Księgi, w której zamieszczone są listy apostołskie. Są to niezwykle listy. Z jednej strony, zawierają znaczną część pierwiastka osobistego, wiele ciepła emanującego z bezpośrednich relacji apostołów Pawła, Piotra czy Jana z odbiorcami listów, młodymi wspólnotami wczesnego Kościoła lub pojedynczymi współpracownikami, takimi jak Tymoteusz czy Tytus, z drugiej strony – zawarte są tu uniwersalne, natchnione treści, prawdy stanowiące fundament wiary i w ogóle podwaliny istnienia Kościoła Jezusa Chrystusa. Sam List do Rzymian zawiera pełne zwiastowanie Ewangelii, jest to niejako wielki manifest ewangeliczny, proklamowanie Dobrej Nowiny całemu światu.

Autor

Autor listu, apostoł Paweł, pisząc do Rzymian, zdawał sobie sprawę, że Rzym jako stolica ówczesnego świata ma strategiczne znaczenie dla dzieła głoszenia Ewangelii wszystkim ludziom, wszystkim narodom, zamieszkującym nawet najbardziej odległe zakątki potężnego imperium.

W piętnastym rozdziale listu znajduje się takie wyznanie apostoła: „Pisałem do was, bracia, bez ogródek, zwłaszcza w tych sprawach, które chciałem wam przypomnieć. Upoważnia mnie

bowiem do tego misja, którą Bóg powierzył mi w swej łasce, abym był dla narodów sługą Jezusa Chrystusa, pełniącym świętą służbę głoszenia Ewangelii Bożej, aby pozyskani przeze mnie poganie stali się ofiarą miłą Bogu, uświęconą przez Ducha Świętego” (15, 15–16). Paweł był w pełni świadomy tego, że Bóg powierzył mu misję niesienia Ewangelii poganom, że jego zadaniem jest rozgłoszenie Dobrej Nowiny o Jezusie wśród wszystkich narodów, w odróżnieniu od Piotra, który zwiastował Ewangelię przede wszystkim Izraelitom. W Liście do Galacjan Paweł pisze: „Przez apostołstwo Piotra Bóg działał wśród Żydów, a przeze mnie wśród pogan. Jakub, Piotr i Jan, świadomi udzielonej mi łaski, podali mnie i Barnabie rękę na znak porozumienia, że my mamy działać wśród pogan, a oni wśród Żydów” (2, 8–9).

Tak, Paweł został w szczególny sposób wybrany przez Boga, by stał się apostołem Chrystusa wśród pogan. Zakończenie Listu do Rzymian, w którym Paweł zwraca się bezpośrednio do poszczególnych członków wspólnoty, wyraźnie świadczy o tym, że chrześcijanie pochodzenia pogańskiego stanowili w kościele rzymskim zdecydowaną większość. Ewangelia w Rzymie niewątpliwie rozpoczęła swój pochód od licznie silnego środowiska żydowskiego, ale w miarę rozwoju we wspólnocie zaczęli zdecydowanie przeważać nawróceni poganie.

Relacja autor-adresaci listu

Apostoł stwierdza wyraźnie, że to nie on dał początek kościołowi w Rzymie, jak to było np. w Filipi czy Tesalonice. Pisząc do Rzymian (najprawdopodobniej w 58 roku n.e.), Paweł z żalem wyznaje, że nie było mu dane w ogóle do tej pory ich odwiedzić i wyraża nadzieję, że będzie to możliwe w bliskiej przyszłości. Oto pełne żalu i żaru słowa apostoła z początku jego listu: „Chcę bracia, abyście wiedzieli, że już nie raz zamierzałem przyjść do was, ale wciąż miałem przeszkody (...). O ile to ode mnie zależy, gotów

jestem głosić Ewangelię wam, którzy mieszkacie w Rzymie” (1, 13–15). Paweł bardzo pragnął pójść do Rzymu, by i tam zwiastować Ewangelię. Z jego mowy wygłoszonej przed królem Agryppą, zrelacjonowanej w *Dziejach Apostolskich*, dowiadujemy się, jak apostoł widział swoje zadanie na krótko przed tym, jak ostatecznie dotarł, pod koniec swego życia, do Rzymu. Będąc więźniem rzymskiego cesarza, Paweł śmiało świadczył, do jakiego dzieła powołał go Jezus. Już w czasie objawienia się Pawłowi pod Damazkiem Chrystus powiedział: „Dlatego ukazałem się tobie, że przeznaczyłem cię na służbę i świadka tego, co już widziałeś i tego, co ci jeszcze ukażę. Będę cię chronił przed tym ludem i poganami, do których cię posyłam, abyś im otworzył oczy, przeprowadził z ciemności do światła, spod władzy szatana do Boga; przez wiarę we mnie uzyskają przebaczenie win i dziedzictwo, przeznaczone dla moich wyznawców” (Dz Ap 26, 17–18).

Paweł widział więc ogromną potrzebę dotarcia do Rzymu, potrzebę zwiastowania Ewangelii Chrystusowej w stolicy ówczesnego świata. Tym bardziej, że – jak wynika z jego wypowiedzi zapisanej w 15 rozdziale Listu do Rzymian – nikt z apostołów wcześniej tam nie dotarł. Paweł podkreśla bowiem: „Nie głoszę Dobrej Nowiny o Chrystusie tam, gdzie już inni ją przynieśli, aby nie budować na cudzym fundamencie” (Rz 15, 20). Nigdy nie szedł tam, gdzie działał już wcześniej inny apostoł Jezusa. Możemy więc wnioskować, że nikt z apostołów nie dotarł przed Pawłem do Rzymu.

Kto w takim razie założył kościół w Rzymie? Możemy odpowiedzieć: anonimowi wyznawcy Chrystusa, którzy przywędrowali tu z innych miast imperium. Ale możemy też, wnikając głębiej w zagadnienie, stwierdzić, że założycielem kościoła w Rzymie był jednak... apostoł Paweł.

Jak mógł tego dokonać, nie docierając do Rzymu? Po prostu korzystał z telefonu komórkowego i Internetu! To, oczywiście, żart,

nie było wtedy telefonów ani komputerów. Ale ten żart, pewnego rodzaju przenośnia, pomoże nam zrozumieć, jak rodził się i rozwijał kościół w Rzymie.

Apostoł Paweł przemierzał wielkie odległości, wędrując po rozległym obszarze rzymskiego imperium. W trakcie jego podróży misyjnych nawracało się na chrześcijaństwo wiele osób. Niektórzy spośród tych nowych wyznawców Chrystusa docierali po jakimś czasie do Rzymu, w interesach lub z innych powodów (stolica zawsze ma moc przyciągania). Czy możemy być pewni, że tak się działo? Tak, na przykład w *Dziejach Apostolskich* czytamy: „Potem Paweł opuścił Ateny i przyszedł do Koryntu. Tam zetknął się z pewnym Żydem z Pontu, Akwilą, który niedawno przybył tu z Italii razem z żoną Pryscyllą; w tym czasie bowiem cesarz Klaudiusz nakazał wszystkim Żydom opuścić Rzym. Paweł zaprzyjaźnił się z nimi. A ponieważ łączył ich ten sam zawód – wyrób namiotów – zamieszkał u nich i zaczął z nimi pracować” (18, 1–3).

Apostoł spotkał w Koryncie Akwilę i Pryscyllę, którzy opuścili Rzym z powodu antysemitkiej nagonki za rządów cesarza Klaudiusza. Mieszkał z nimi, pracował i zdobył ich serca dla Chrystusa. Później małżeństwo to prowadziło działalność misyjną w kilku dużych miastach rzymskiego imperium, a po jakimś czasie Akwila i Pryscylla powrócili do stolicy. Pisząc list do Rzymian, apostoł Paweł prosi: „Pozdrówcie Pryscyllę i Akwilę, moich współpracowników w służbie Jezusowi Chrystusowi” (16, 3). Takich ludzi jak Pryscylla i Akwila było w rzymskiej wspólnocie więcej. Paweł wymienia w zakończeniu listu wiele imion, wszystkich serdecznie pozdrawiając.

Kierunek Rzym

Paweł dobrze znał Rzym, jego prawo, kulturę, administrację, sądy, więzienia. Mimo że do stolicy dotarł dopiero pod koniec życia, doskonale orientował się w rzymskich obyczajach, przepi-

sach, regulacjach, odwiedzał wiele miast rozległego imperium, w tym takie rzymskie kolonie jak Filippi czy Tesalonika. Był zresztą od urodzenia rzymskim obywatelem. Wędrował rzymskimi drogami, spotykał rzymskich żołnierzy, rozmawiał z Rzymianami w drodze i na placach targowych, wiele dni spędził w rzymskich więzieniach. Tak, Paweł wiedział o Rzymie wszystko, jeszcze zanim dotarł do stolicy imperium. I wiedział, że wszędzie, na całym obszarze potężnego państwa, musi głosić Ewangelię Jezusa Chrystusa. A wcześniej czy później dotrze do stolicy ówczesnego świata i tam będzie nauczał o Bogu, który tak świat umiłował, że dał swojego Syna, żeby każdy, kto w Niego uwierzy, nie zginął, ale miał wieczne życie. Księga Dziejów Apostolskich, opowiadająca o rozprzestrzenianiu się Ewangelii na cały świat, kończy się takim właśnie obrazem: apostoł Paweł mieszka w Rzymie i śmiało, bez przeszkód głosi Królestwo Boże i naucza o Panu, Jezusie Chrystusie.

Tematyka listu

Wielkim tematem Listu do Rzymian jest Boża sprawiedliwość. List ten ukazuje pełnię upadku, odstępstwa człowieka i podkreśla, że ludzkość będzie osądzona przez Stwórcę. Jediną możliwość usprawiedliwienia oferuje człowiekowi sam Bóg, Sędzia, a zarazem Zbawiciel. Jediną drogą ratunku jest dla człowieka przyjęcie Bożego planu zbawienia: zaufanie Jezusowi Chrystusowi. Jak czytamy we wstępie do Listu do Rzymian w Biblii Tysiąclecia (wyd. Pallottinum z 1980 r.): „Główna teza Listu to usprawiedliwienie, które dokonuje się przez wiarę w Jezusa Chrystusa”. Lekarstwo na grzech człowieka jest jedno – całkowite odrodzenie, doskonałe odkupienie, które Bóg Ojciec przygotował zgubionej ludzkości w swoim Synu.

Możemy przypomnieć tu sobie postać łotra na krzyżu, którego rzymskie prawo skazało na śmierć, uznając go za złoçynçę godnego jedynie potępienia. W oczach Jezusa człowiek ten stał się

---

godnym, by żyć. Usłyszał pełne przebaczenia i miłości słowa Zbawiciela: „Zaprawdę, powiadam ci, dziś będziesz ze mną w raju”. Bóg przyjmuje zgubionego grzesznika, takiego jak ja i ty, i czyni z nas swoje dzieci, wprowadza nas do swej rodziny. Nie dlatego, że na to sobie w jakikolwiek sposób zasłużyliśmy, ale dlatego, że Jezus, biorąc na siebie nasze grzechy, zmarł w nasze miejsce na krzyżu Golgoty. To jest wielkie poselstwo Listu do Rzymian. „Zapłatą za grzech jest śmierć, ale darem łaski Bożej jest życie wieczne w Jezusie Chrystusie, Panu naszym” (6, 23).

Reformator Kościoła Marcin Luter napisał, że List do Rzymian to „prawdziwe arcydzieło, najczystsza Ewangelia, którą każdy chrześcijanin powinien stale studiować, to duchowy chleb, którym wierzący człowiek codziennie powinien się karmić i przechowywać bezcenne treści tego listu w sercu, uczyć się go na pamięć, słowo po słowie”.

Chryzostom, jeden z ojców wczesnego Kościoła, czytał List do Rzymian dwukrotnie w ciągu każdego tygodnia. Wielki uczony Michał Faraday wyznał na łożu śmierci: „moja wiara, ugruntowana dzięki lekturze Listu do Rzymian, daje mi pewność, że Chrystus to mój Zbawiciel, który zmarł za mnie, żeby otworzyć mi drogę do nieba”.

Dobrze jest podjąć postanowienie, by czytać List do Rzymian regularnie i często. Zawiera on pełną naukę apostołską o usprawiedliwieniu przez wiarę w Jezusa Chrystusa. Mówi o powołaniu wszystkich ludzi do wiary i zbawienia, o istocie wolności chrześcijańskiej. Wyjaśnia też rolę Żydów w historii zbawienia, w obu przymierzach.

Jeśli z modlitwą i pokorą czytać będziemy regularnie List do Rzymian, Duch Boży będzie nas stale uczył i prowadził, będzie pogłębiał naszą wiarę. Nasze życie spoczywać będzie na trwałym fundamencie, na duchowej skale, którą jest nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus.

Treść listu

- I. CZĘŚĆ DOKTRYNALNA „WIARA”** *rozdz. 1-8*
- 1. Usprawiedliwienie grzesznika** *rozdz. 1,1-5,11*
- a) wstęp i objawienie Bożej sprawiedliwości** *rozdz. 1,1-17*
- b) ukazanie grzeszności człowieka** *rozdz. 1,18-3,20*
- wszyscy jesteśmy grzesznikami
- wszyscy potrzebujemy Bożego ratunku
- c) objawienie sprawiedliwości Boga** *rozdz. 3,21-5,11*
- istota usprawiedliwienia z wiary
- 2. Uświęcenie wierzących** *rozdz. 5,12-8,39*
- a) uświęcenie „potencjalne”** *rozdz. 5,12*
- grzech a łaska
- b) uświęcenie „pozycyjne”** *rozdz. 6,1-10*
- zjednoczenie z Chrystusem w Jego śmierci i zmartwychwstaniu
- c) uświęcenie „praktyczne”** *rozdz. 6,11-23*
- posłuszeństwo względem Boga prowadzi do uwolnienia z więzów grzechu
- d) uwolnienie od Prawa** *rozdz. 7,1-25*
- e) obdarzenie życiem nadprzyrodzonym** *rozdz. 8,1-39*
- życie według Ducha, nowe stworzenie
- Boża miłość gwarancją bezpieczeństwa wierzącego
- II. ROLA IZRAELA „NADZIEJA”** *rozdz. 9-11*
- 1. Boże dzieła wśród Izraela w przeszłości** *rozdz. 9,1-33*
- 2. Obecne plany Boga** *rozdz. 10,1-21*
- 3. Boży cel w przyszłości** *rozdz. 11,1-26*
-

III. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA „MIŁOŚĆ” *rozdz. 12-16*

1. Prawdziwa służba dzieci Bożych

miłość i pokora zasadą postępowania *rozdz. 12-13*

a) stosunek do Boga *rozdz. 12,1-2*

b) stosunek do darów Ducha *rozdz. 12,3-8*

c) relacje z innymi wierzącymi *rozdz. 12,9-16*

d) relacje z niewierzącymi *rozdz. 12,17-21*

e) stosunek do rządu *rozdz. 13,1-7*

f) relacje z sąsiadami *rozdz. 13,8-14*

2. Oddzielenie dzieci Bożych *rozdz. 14-16*

a) relacje ze „słabszymi braćmi” *rozdz. 14,1-15,3*

- trzy zasady: przekonanie, sumienie, rozwaga

b) relacje Żydzi-poganie we wspólnocie *rozdz. 15,4-13*

c) stosunek Pawła do Rzymian i pogan w ogóle *rozdz. 15,16-33*

d) praktyczny przykład relacji braterskiej *rozdz. 16,1-27*

- miłość i oddanie we wzajemnych relacjach
(35 osób wymienionych imiennie)

List od słuchacza z Polski południowej

Witam Was serdecznie. To wszystko, co pragniemy czynić, czynimy na chwałę Pana Jezusa Chrystusa. Cały czas raduję się w Panu, chcę wieść zwycięskie życie chrześcijanina. Tak, nie tracę nadziei na pojednanie z rodziną, chcę codziennie studiować Słowo Boże i poznawać Pana Jezusa. Na krzyżu otrzymaliśmy wszystko, czego potrzebujemy, więc się nie martwię. Ciągłe modłę się jak doświadczać Boga, jak postępować, bo przecież wiara bez uczynków jest martwa. Modłę się, aby Bóg dawał mi coraz więcej możliwości do ewangelizacji i poznawania Go. Pozdrawiam i błogosławię Was.

Księgi Kronik

Znaczenie i ogólna charakterystyka ksiąg

Księgi Kronik znajdują się w Biblii zaraz po Księgach Królewskich. W swojej zasadniczej części opisują ten sam okres historii Izraela, co Księgi Samuela i Księgi Królewskie: od rządów Saula, a potem Dawida i Salomona, aż po upadek państwa i niewolę babilońską.

Czy znaczy to, że Księgi Kronik powtarzają historię już raz opowiedzianą? Nie! Są one jakby uzupełnieniem, dopełnieniem obrazu wyrysowanego w innych księgach historycznych Starego Testamentu. Tłumacze Biblii hebrajskiej na język grecki, czyli autorzy Septuaginty, nazwali Księgi Kronik „Paralipomena”, co znaczy „rzeczy opuszczone”. Znajdujemy w Księgach Kronik wiele szczegółów, które w innych księgach Starego Testamentu zostały pominięte. Stąd zresztą wywodzi się nazwa tych ksiąg powszechnie dziś przyjęta; św. Hieronim nazwał je „Kroniką całej historii świętej”.

Wziąwszy pod uwagę fakt, że w początkowych rozdziałach I Księgi Kronik zamieszczone są genealogie rozpoczynające się od pierwszego człowieka, Adama, Księgi Kronik opisują dzieje całej ludzkości, początki Narodu Wybranego, okres rozkwitu i upadku Królestwa Izraela, aż do zakończenia niewoli babilońskiej w r. 538 przed Chrystusem.

Zadajmy sobie pytanie: dlaczego właśnie w ten sposób uzupełniona jest narracja Biblii? Możemy dostrzec tu pewną prawidłowość w postępowaniu rzeczywistego Autora Biblii, Ducha Świętego. Po przekazaniu nam prawd obejmujących wielką przestrzeń historii Duch Boży jak gdyby powraca do pewnych

naświetla je jeszcze raz, z innej perspektywy. Podobne zjawisko obserwujemy, studiując Księgi Mojżeszowe. Księga Piąta, zwana Księgą Powtórzonego Prawa, niejako powtarza, podsumowuje Prawo podane w czterech poprzednich księgach. Jest to jednak coś więcej niż proste powtórzenie. Jest to raczej nowa interpretacja Prawa, sformułowanie go na nowo w świetle doświadczeń 40 lat wędrówki Narodu Wybranego przez pustynię.

I tę właśnie prawidłowość zauważamy, porównując treść Ksiąg Kronik z treścią Ksiąg Samuela i Ksiąg Królewskich. W Księgach Kronik inaczej są rozłożone akcenty, inaczej uwypuklone poszczególne wydarzenia czy fakty. Niektóre szczegóły są ukazane jak gdyby przez szkło powiększające, a inne kwestie, omówione wcześniej szeroko, są zupełnie pominięte. Na przykład w Księgach Kronik szczegółowo opisane jest panowanie Dawida, a więc okres wzrostu potęgi Królestwa Izraela. Jednak pominięte są tu wydarzenia, które były bardzo poważnymi błędami wielkiego króla; nie ma tu relacji o cudzołóstwie Dawida z Batszebą i o zamordowaniu jej męża Uriasza. Księgi Kronik nie opisują grzechu Dawida. Dlaczego? Gdyż Bóg przebaczył Dawidowi, wtedy gdy król ukorzył się przed Nim i błagał o łaskę. A gdy Bóg przebacza, nie wspomina już więcej grzechu, jak gdyby wymazuje go z rejestru.

Poza tym Księgi Kronik ukazują historię Narodu Wybranego z innej perspektywy niż Księgi Samuela i Księgi Królewskie. Opisują historię Izraela z Bożego punktu widzenia – jako ważnej części historii zbawienia, części Bożego planu ratowania człowieka dzięki nadejściu Mesjasza-Zbawiciela. Dlatego też Księgi Kronik w ogóle pomijają historię królestwa północnego, opisując, po rozbiciu Izraela na dwie części, tylko

---

dzieje królestwa południowego, judzkiego, ze stolicą w Jerozolimie, gdzie na tronie zasiadali królowie z mesjańskiej linii Dawida.

Mówiąc obrazowo, historia Izraela jest ukazana w Księgach Królewskich z perspektywy tronu, podczas gdy Księgi Kronik opisują tę historię z perspektywy ołtarza. W Księgach Królewskich w centrum wydarzeń znajduje się pałac królewski, w Księgach Kronik – świątynia. Księgi Królewskie ukazują nam polityczny aspekt historii narodu izraelskiego, Księgi Kronik – aspekt religijny.

Autor

Według tradycji izraelskiej, autorem Ksiąg Kronik jest Ezdrasz. Powrócił on do Jerozolimy wraz z grupą wygnańców babilońskich w 458 roku przed Chrystusem i żydowscy uczeni przypuszczają, że wtedy właśnie spisał Księgi Kronik. Księgi Kronik wykazują bardzo duże podobieństwo – co do języka, stylu i słownictwa – do Ksiąg Ezdrasza i Nehemiasza. Być może więc autorem tych trzech ksiąg jest sam Ezdrasz lub inny natchniony pisarz, który zredagował tekst tych ksiąg na podstawie notatek Ezdrasza. Najprawdopodobniej wszystkie te księgi, a więc I i II Księga Kronik, Księga Ezdrasza i Księga Nehemiasza, stanowiły w oryginale jedną całość. W Biblii hebrajskiej księgi te zamieszczone są na samym końcu, jako ostatnie z tzw. „Ketubim”, czyli „Pism”.

Struktura Ksiąg

A. I Księga Kronik

I. GENEALOGIE (RODOWODY)

rozdz. 1-9

II. RZĄDY SAULA

rozdz. 10

III. RZĄDY DAWIDA	<i>rozdz. 11-29</i>
1. Sławni wojownicy Dawida	<i>rozdz. 11-12</i>
2. Dawid i Arka Przymierza	<i>rozdz. 13-16</i>
3. Dawid i Świątynia	<i>rozdz. 17</i>
4. Wojny Dawida	<i>rozdz. 18-20</i>
5. Spis ludności dokonany przez Dawida	<i>rozdz. 21</i>
6. Przygotowania do budowy Świątyni	<i>zdz. 22-29</i>

B. II Księga Kronik

I. RZĄDY SALOMONA	<i>rozdz. 1-9</i>
II. PODZIAŁ KRÓLESTWA, HISTORIA JUDY	<i>rozdz. 10,-36</i>
Okresy duchowego przebudzenia za rządów:	
1. Asy	<i>rozdz. 14-16</i>
2. Jozafata (Jechoszafata)	<i>rozdz. 17-20</i>
3. Joasza	<i>rozdz. 23-24</i>
4. Ezechiasza (Hiskiasza)	<i>rozdz. 29-32</i>
5. Jozjasza	<i>rozdz. 34,35</i>

List od słuchacza z Polski południowej

Witam Was i pozdrawiam. Chciałbym przede wszystkim podziękować Wam za Waszą pomoc i za wszystko, co od Was otrzymałem. Niestety nie ma tutaj wielu ludzi, z którymi mógłbym rozmawiać i modlić się. Dziękuję, że dostrzegacie też moje błędy ortograficzne i wyślecie mi słownik. Chcę się uczyć, na pewno przyda mi się to już po wyjściu z więzienia. Nie wiem, co będzie dalej z moją pracą – wychowawca robi co może, ale potrzebuję interwencji Boga. Nie chcę jej stracić. Dobrze, że przyłgnałem do Pana, jestem w Nim szczęśliwy. Cieszę się i wiem, że mnie nie opuści. Czekam na Wasz kolejny list.

	7:45 - 8:00 Fale krótki: 41 m (7225 kHz) oraz 49 m (5910 kHz)	21:00 - 21:30 Fale średnie 215 m (1395 kHz)
Pn	Droga do Boga Józefa Brandysa program produkowany w studio w Londynie	Wędrownka przez Biblię pasjonująca podróż przez Pismo Święte z Markiem Cieślarem Anetą i Marcinem Dulębami
Wt	Przyjaciele program „Po prostu” redakcji Centrum Misji i Ewangelizacji	Wędrownka przez Biblię
Śr	Żywa wiara problemy biblijne, program Ryszarda Tyśnickiego, Henryka Dominika, Katarzyny Kuśmider, Marcina Kobzy i innych	Wędrownka przez Biblię
Cz	Żywa wiara	Wędrownka przez Biblię
Pt	Żywa wiara	Wędrownka przez Biblię
So		Żywa wiara tylko 21:00-21:15 problemy biblijne, program Ryszarda Tyśnickiego, Henryka Dominika, Katarzyny Kuśmider, Marcina Kobzy i innych
N		Sedno problemy wg „In Touch” Charlesa Stanleya

Naszyc programów mogą Państwo słuchać w internecie w systemie Real Audio pod adresem: <http://www.twr.osw.pl/>

Codziennie o dowolnej porze pod adresem: <http://www.ttb.org/ttbpol.ram>
dostępna jest „Wędrownka przez Biblię”.

Życzmy dobrego odbioru!

MARZEC	MAJ
<p><i>Dzieje Apostolskie</i> 31.03.2014 2:4-21</p>	<p><i>Dzieje Apostolskie</i> 1.05.2014 20:18-21:11 2.05.2014 21:12-22:10</p>
KWIECIEŃ	<p>5.05.2014 22:11-23:35 6.05.2014 24:1-25:13</p>
<p><i>Dzieje Apostolskie</i> 1.04.2014 2:22-41 2.04.2014 2:42-47 3.04.2014 3:1-26 4.04.2014 4:1-22 7.04.2014 4:23-5:32 8.04.2014 5:33-6:15 9.04.2014 7:1-60 10.04.2014 8:1-30 11.04.2014 8:31-9:7 14.04.2014 9:8-32 15.04.2014 9:33-10:27 16.04.2014 10:28-11:30 17.04.2014 12:1-25 18.04.2014 13:1-52 21.04.2014 14:1-22 22.04.2014 14:23-15:10 23.04.2014 15:11-41 24.04.2014 16:1-40 25.04.2014 17:1-28 28.04.2014 17:29-18:23 29.04.2014 18:24-19:20 30.04.2014 19:21-20:18</p>	<p>7.05.2014 25:13-26:32 8.05.2014 27:1-34 9.05.2014 27:35-28:31</p> <p><i>I Księga Samuela</i> 12.05.2014 1:1-20 13.05.2014 1:21-2:21 14.05.2014 2:22-3:22 15.05.2014 4:1-5:12 16.05.2014 6:1-7:17 19.05.2014 8:1-10:6 20.05.2014 10:7-12:20 21.05.2014 12:21-14:46 22.05.2014 14:47-15:35 23.05.2014 16:1-17:58 26.05.2014 18:1-20:42 27.05.2014 21:1-22:23 28.05.2014 23:1-25:1 29.05.2014 25:2-27:12 30.05.2014 28:1-25</p>

CZERWIEC	LPIEC
<i>I Księga Samuela</i>	<i>I Księga Królewska</i>
2.06.2014 29:1-30:11	1.07.2014 3:1-28
3.06.2014 30:12-31:13	2.07.2014 4:1-5:5
<i>II Księga Samuela</i>	3.07.2014 5:6-6:38
<i>II Księga Samuela</i>	4.07.2014 7:1-51
4.06.2014 1:1-27	7.07.2014 8:1-9:9
5.06.2014 2:1-3:1	8.07.2014 9:10-10:29
6.06.2014 3:2-4:12	9.07.2014 11:1-43
9.06.2014 5:1-25	10.07.2014 12:1-33
10.06.2014 6:1-23	11.07.2014 13:1-14:31
11.06.2014 7:1-29	14.07.2014 15:1-16:20
12.06.2014 8:1-9:12	15.07.2014 16:21-17:16
13.06.2014 10:1-11:27	16.07.2014 17:17-18:40
16.06.2014 12:1-13:21	17.07.2014 18:41-19:14
17.06.2014 13:22-14:33	18.07.2014 19:15-21:26
18.06.2014 15:1-16:23	21.07.2014 21:17-22:54
19.06.2014 17:1-18:2	<i>II Księga Królewska</i>
20.06.2014 18:2-19:1	22.07.2014 1:1-2:18
23.06.2014 19:2-44	23.07.2014 2:19-3:27
24.06.2014 20:1-21:22	24.07.2014 4:1-5:11
25.06.2014 22:1-23:7	25.07.2014 5:12-6:7
26.06.2014 23:8-24:25	28.07.2014 6:8-7:19
<i>I Księga Królewska</i>	29.07.2014 8:1-9:13
27.06.2014 1:1-53	30.07.2014 9:14-10:34
30.06.2014 2:1-46	31.07.2014 11:1-12:22

SIERPIEŃ	WRZESIEŃ
<i>II Księga Królewska</i>	<i>List do Rzymian</i>
1.08.2014 13:1-14:29	1.09.2014 6:1-14
4.08.2014 15:1-17:6	2.09.2014 6:15-23
5.08.2014 17:7-18:16	3.09.2014 7:1-6
6.08.2014 18:17-19:14	4.09.2014 7:7-25
7.08.2014 19:14-20:3	5.09.2014 8:1-14
8.08.2014 20:4-21	8.09.2014 8:15-18
11.08.2014 21:1-26	9.09.2014 8:18-26
12.08.2014 22:1-23:24	10.09.2014 8:27-30
13.08.2014 23:25-25:30	11.09.2014 8:31-39
	12.09.2014 9:1-4
<i>List do Rzymian</i>	15.09.2014 9:5-24
14.08.2014 Wstęp	16.09.2014 9:25-10:13
15.08.2014 1:1-7	17.09.2014 10:14-11:7
18.08.2014 1:8-16	18.09.2014 11:8-29
19.08.2014 1:16-20	19.09.2014 11:30-12:2
20.08.2014 1:21-32	22.09.2014 12:3-12
21.08.2014 2:1-21	23.09.2014 12:13-21
22.08.2014 2:22-3:8	24.09.2014 13:1-12
25.08.2014 3:9-22	25.09.2014 13:13-14:6
26.08.2014 3:21-31	26.09.2014 14:7-16
27.08.2014 4:1-25	29.09.2014 14:17-15:4
28.08.2014 5:1-11	30.09.2014 15:5-16
29.08.2014 5:12-21	

PAŹDZIERNIK

List do Rzymian

1.10.2014 15:17-29
2.10.2014 15:30-16:15
3.10.2014 16:16-27

I Księga Kronik

6.10.2014 1-9
7.10.2014 10:1-11:19
8.10.2014 11:20-14:17
9.10.2014 15:1-17:5
10.10.2014 17:6-18:17
13.10.2014 19:1-22:19
14.10.2014 23:1-26:32
15.10.2014 27:1-29:30

II Księga Kronik

16.10.2014 1:1-2:17
17.10.2014 3:1-4:3
20.10.2014 4:4-7:15

II Księga Kronik

21.10.2014 7:16-9:23
22.10.2014 9:24-11:4
23.10.2014 11:5-12:16
24.10.2014 13:1-15:17

Nasz adres:

„Impuls” TWR
ul. Kłodnicka 2
PL-54-217 Wrocław

Tel: 601 400 892 Fax: 71/351 39 73

e-mail: itwrrp@gmx.net

e-mail: itwrrp@poczta.onet.pl

Konto: PKO BP IV Oddział Wrocław 05 1020 5242 0000 2702 0020 4313

Impuls Polska

Redakcja kwartalnika

Marek Cieślak